

Magnetogram ni avtoriziran!

MAGNETOGRAM
IZJAVE PREDSEDNIKA VLADE RS JANEZA JANŠE
NA SKUPNI NOVINARSKI KONFERENCI S PREDSEDNIKOM VLADE REPUBLIKE
ALBANIJE

Ljubljana, 3. september 2012

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Lep pozdrav vsem skupaj. Veseli smo, da danes v Sloveniji gostimo na prvem uradnem obisku predsednika albanske vlade gospoda Salija Berishe, mojega dolgoletnega znanca in prijatelja. Slovenija in Albanija imata prijateljske odnose, odkar sta državi pred dvajsetimi leti vzpostavili diplomatske odnose. V današnjih pogovorih smo pozitivno ocenili napredek, ki je bil dosežen v zadnjih letih, politični stiki med državama so se še okrepili. Albanija je v zadnjem času izvedla zelo pomembne reforme, ki jo vodijo proti Evropski uniji. Smo partnerji v NATu. Pogoji za intenzivne stike, za okrepitev medsebojnega sodelovanja, tako političnega, kulturnega in gospodarskega, so se še posebej okrepili v zadnjem času, ko je bila sprejeta liberalizacija viznega režima za Albanijo. To je bil velik dosežek in gospodu Berishi smo zanj čestitali. To je izjemno pomemben korak. Pomemben za vsakega državljan in državljanke te države in eden najpomembnejših znakov za to, da je država na pravi poti, ko govorimo o izpolnjevanju pogojev za članstvo v Evropski uniji.

Dotaknili smo se gospodarskega sodelovanja. Ugotovili smo, da obstaja večji interes med gospodarstveniki kot pa je trenutno stanje. Gospodarska menjava med državama je relativno nizka. Govorili smo o področjih od energetike do turizma, kjer je to sodelovanje mogoče okrepiti in slovenska vlada bo naredila vse, da zagotovi izboljšanje pogojev. Ti pogoji se avtomatično izboljšujejo z vsakim korakom, ki ga Albanija naredi naprej na poti v Evropsko unijo.

Del pogovora smo posvetili tudi razmeram v regiji. Slovenija zelo ceni konstruktivno vlogo Albanije pri reševanju nakopičenih problemov v regiji. Z velikim veseljem sem prisluhnil analizi, ki jo je podal gospod Berisha glede situacije na Kosovu, v Albaniji in v regiji nasploh. Njegovi pogledi so izjemno konstruktivni, praktični in Slovenija deli z Vlado Republike Albanije napore za to, da se stabilnost v regiji še okrepi in da vprašanja, ki so nerešena že nekaj let končno doživijo svoj epilog. Vsi vidimo evropski okvir in hitrost napredovanja posameznih držav, ki si želijo postati članice Evropske unije, kot tisto, kar močno spodbuja pozitivno reševanje teh odprtih vprašanj.

Ob koncu bi želel izraziti priznanje gospodu predsedniku vlade Berishi za pomembne politične reforme, ki jih je Albanija naredila v zadnjem času. Za sprejetje volilne reforme, tudi za vse napore, ki jih vlada vlaga v to, da bi premaknila stvari tudi tam, kjer je potrebno ustavno soglasje oziroma tri-petinsko soglasje, še posebej, ko gre za spremembo imunitetnega sistema in za napore, da se tudi vprašanje imunitete v Albaniji uredi na enak način, kot to zahtevajo evropski standardi. Vemo, da ti napori niso enostavni in ravno zaradi tega predsedniku vlade izražamo vso podporo za ta prizadevanja.

Kot veste, je Slovenija od samega začetka velika podpornica širitve Evropske unije v regijo Zahodnega Balkana. Glede Albanije smo bili velik podpornik za širitev Nata, ta cilj je sedaj dosežen, naslednji cilj je članstvo v Evropski uniji. Z vsemi temi potezami, ki so bile narejene v Albaniji v zadnjih letih in so dobile priznanje tudi z odločitvijo po liberalizaciji viznega režima s strani Evropske unije, Albanija dela velike korake k evropski integraciji in to je v našem skupnem interesu, interesu Albanije, Slovenije in seveda celotne evropske integracije.

Albanija predseduje tudi Svetu Evrope. Predstavili so zelo ambiciozen in dober program za čas predsedovanja. Mi smo veseli, da je v središču tega programa tudi fokus na kulturno raznolikost, na potrebo po medkulturnem dialogu, ki je bila tudi ena od prioritet slovenskega predsedovanja Evropski uniji in smo veseli, da tudi države, ki vodijo Svet Evrope, nekatere podobne prioritete opredelijo kot prioritete teh organizacij, kjer se članstvo v veliki meri prekriva.

Še enkrat izražam zadovoljstvo ob tem prvem uradnem obisku predsednika albanske vlade v Sloveniji. Do tega obiska je prišlo ob 20. obletnici vzpostavitve diplomatskih donosov pa tudi v letu, ko Albanija praznuje 100. obletnico razglasitve neodvisnosti in izražam to priložnost, da predsedniku vlade vnaprej čestitam ob tem pomembnem prazniku.

NOVINARKA ALBANSKE TELEVIZIJE: Za predsednika vlade Slovenije. Gospod predsednik, ponovno ste izrazili podporo Albaniji. Kaj pa mora albanska stran narediti, da se pospešijo ti procesi evropske integracije, tudi glede na to, kar se sedaj dogaja v državi in kakor deluje opozicija? In kako ocenjujete gospodarske reforme v Albaniji? Ali vidite Albanijo kot državo, kjer bi bilo mogoče poslovno investirati?

PRESEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Kot sem dejal že prej. Slovenija zelo pozitivno ocenjuje reformne procese, ki so bili izpeljani v zadnjih letih. Tudi te politične reforme, ki jih je Albanija izpeljala letos. Cenimo vse dosežke in dogovore, ki so bili doseženi na relaciji vladna koalicija opozicija. Iz lastnih izkušenj vemo, da takšni dogovori niso enostavni in to štejem za zelo veliko korak naprej. Cela Evropska unija pričakuje, da se bo ta trend nadaljeval, da bo tudi politična opozicija v Albaniji pri odločitvah, kjer je njen glas odločilen, torej, kjer za odločitve, ki so nujne za pot naprej v Evropsko unijo, v evropske integracije ne bo ravnala zgolj notranje politično, ampak bo pri odločitvah, kjer je potrebna ustavna oziroma tri-petinska večina ravnala odgovorno.

Tukaj ne gre toliko za vprašanje, ki bi zadevalo zgolj notranje razmere v državi, gre enostavno za zahteve, ki jih Evropska unija postavlja, ne samo do Albanije, ampak do katerekoli druge države, ki se želi pridružiti. Po implementaciji, po uresničitvi evropskih standardov, tudi ko gre za vprašanje ureditve imunitete, je temu tako. To ne bi smelo, po evropskemu razumevanju, biti vprašanje medsebojnega merjenja moči med vlado in opozicijo, ampak vprašanje skupnega sodelovanja vseh političnih sil, da se ta korak naredi.

Če Evropska unija postavi določene pogoje, ki jih je treba izpolniti, potem je država kandidatka toliko bližje svojemu cilju, kolikor hitreje te pogoje izpolni. Tako je bilo tudi za Slovenijo. Mi smo morali spremeniti veliko rešitev v lastni zakonodaji, Slovenija je morala prilagoditi tudi rešitve znotraj političnega sistema, ko je želela postati članica Evropske unije. Slovenija je spreminjala ustavo že zato, da je postala kandidatka oziroma pridružena članica Evropske unije. Tudi te odločitve pri nas niso bile enostavne, ampak je bilo doseženo soglasje med pozicijo in opozicijo in zaradi tega je danes Slovenija članica Evropske unije. Računamo, da bo enak pristop uporabljen tudi pri ostalih kandidatkah.

Kar se tiče gospodarskega sodelovanja, smo prej na pogovoru podrobneje govorili o sistemu javnega naročanja v Albaniji, o pogojih, ki tam vladajo za tuje investicije. Ti pogoji so tako, ko gre za davčni sistem, kot tudi, ko gre za formalne pogoje, kot na primer sodelovanje na razpisih, ugodni, oziroma dosegajo evropske standarde. S tega vidika je gospodarsko in administrativno okolje v Albaniji ugodno za investicije iz Slovenije. Trenutno je teh vlaganj samo za okoli deset milijonov evrov, vendar računamo, da se bo ta številka v prihodnosti bistveno povečala.

POLONA FIJAVŽ (TV SLOVENIJA): Gospod predsednik, zanima me, kaj bo Evropska unija storila, da bo še naprej privlačna za države JV regije, kljub gospodarskemu in političnemu trenutnemu zastoju?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Evropska unija lahko največ naredi za to, da bo ostala privlačna destinacija za vse države Zahodnega Balkana oziroma te regije tudi naprej, s tem, da se proces normalno odvija, da ne prihaja do zastojev. Tisto, kar najbolj ogroža pripravljenost oziroma interes za širjenje s strani aspirantk so ravno zastoji. Imamo vsaj dva primera v regiji, kjer se to že dogaja in prihaja do negativnih posledic, na kar skuša Slovenija vedno opozarjati tudi v času, ko se evropske institucije večinoma ukvarjajo predvsem z reševanjem gospodarske krize in evra in velikokrat zmanjka časa za razprave o širitvi in o problemih, ki so povezani z njo, ker so to točke dnevnega reda, ki so bolj na koncu. Ta gospodarska kriza, žal, ne deluje pozitivno v smislu pospešitve integracijskih procesov.

Albanija ima v zvezi s tem veliko prednost v dejstvu, da več kot 90% prebivalstva podpira članstvo države v Evropski uniji, kar je najvišji odstotek podpore v regiji in da ni politične sile, ki bi imela vsaj formalno drugačno stališče.

To je velika prednost Albanije pred nekaterimi drugimi državami v regiji, kjer je stališče javnosti bolj deljeno in bolj razdeljeno in to vpliva na notranje procese, ki so potrebni zato, da neka država kandidatka ali aspirantka za Evropsko unijo izpolni potrebne pogoje.

Slovenija ima večje skrbi glede te hitrosti poti v evropske integracije, ko gre za nekatere druge države Zahodnega Balkana. Albanija je po našem mnenju na dobri poti. Tudi te reforme, ki so bile dosežene v zadnjem času, tudi politične, ki so bile težje, so pomemben mejnik na tej poti in, kot že rečeno, Slovenija bo še naprej skušala pomagati z vsemi sredstvi. Albanija ima na tej poti še eno veliko prednost, to pa je njena konstruktivna vloga v regiji. Evropska unija zelo ceni to konstruktivno politično vlogo Albanije v regiji in pripravljenost da pomaga tam, kjer lahko. Kajti na nek način je Evropska unija družina držav članic, kjer si takšne naloge delimo in je vsak korak ali vsaka poteza, ki jo kakšna kandidatka naredi v smislu izkazovanja pripravljenosti, da je dejavnik širitve miru in stabilnosti, je seveda dodatna prednost, ko se upoštevajo tiste točke, na podlagi katerih se šteje, ali je neka država izpolnila pogoje za članstvo ali ne.